

LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBA

LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBOS VALDYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017 m. balandžio 5 d. Nr. 5
Vilnius

Posėdis įvyko 2017 m. balandžio 5 dieną.

Posėdžio pirmininkė – Dalia Matukienė (Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos (toliau – Taryba) pirmininkė).

Posėdžio sekretorė – Nijolė Bujauskienė (Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo politikos skyriaus vyr. specialistė).

Dalyvavo:

Zita Sorokienė (Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija (toliau – LSVPA);

Donatas Žiogas (Verslo centrų asociacija);

Nijolė Uinskienė (Lietuvos nacionalinio verslo konfederacija);

Aldas Kikutis (Lietuvos žaislų ir suvenyrų asociacija);

Konstantinas Iljasevičius (Inžinerinės ekologijos asociacija);

Saulius Žilinskas (Lietuvos informacijos verslo asociacija);

Raimundas Beinortas (asociacija „Lietuvos mediena“);

Gytis Morkūnas (VŠĮ „Versli Lietuva“);

Vidas Pocius (Nacionalinė atliekų tvarkytojų konfederacija);

Vytautas Kisielius (Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacija (LNŠGA));

Gintas Kimtys (Lietuvos Respublikos ūkio ministerija);

Jolanta Miloš (VŠĮ „Versli Lietuva“);

Jurgita Šimanauskienė (VŠĮ „Versli Lietuva“);

Algis Skiauterė (INVEGA);

Raminta Krulikauskienė (Lietuvos Respublikos ūkio ministerija);

Lina Mikalonienė (Vilniaus universiteto Teisės fakultetas).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl žaliosios energetikos Lietuvos šilumos ūkyje ir rinkos reguliavimo problemų.
2. Dėl įmonių teisinių formų konvergencijos ir divergencijos ir Lietuvos teisinio reglamentavimo patrauklumo tarptautiniu mastu.
3. Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasiūlymo papildyti Tarybos sudėtį.
4. Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktų pasiūlymų įvertinti mokesťines lengvatas.

1. SVARSTYTA. Žalioji energetika Lietuvos šilumos ūkyje ir rinkos reguliavimo problemos.

Klausimą pristatė Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacijos (toliau – LNŠGA) prezidentas Vytautas Kisielius. Pranešėjas aptarė problemas, su kuriomis susiduriama

šiam versle, iškelė klausimą dėl planuojamos statyti Kauno kogeneracinės jėgainės tikslingumo ir identifikavo nevienodas konkurencines sąlygas.

Kvestionuodama Kauno kogeneracinės jėgainės projekto tikslingumą, LNŠGA pateikė šiuos argumentus: Kauno mieste šilumos kaina 2013–2016 metais jau sumažėjo daugiau kaip 40 proc. ir siekia istorines žemumas, neatlikta Kauno kogeneracinės jėgainės sąnaudų ir naudos analizė, įgyvendinus Kauno kogeneracinės jėgainės projektą sumažės Kauno centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje naudojama atsinaujinančių energijos išteklių dalis, bus pažeisti Europos Komisijos tikslai atliekų tvarkymo sektoriuje ir žiedinės ekonomikos principai. Taip pat nustatyta, kad pramoninių atliekų kiekis Kauno kogeneracinei jėgainei nebus pakankamas dėl pramonės įmonių diegiamų naujų neatliekinių technologijų.

Pastačius Kauno kogeneracinę jėgainę, pajėgumai šilumos gamybos rinkoje Kauno mieste bus pertekliniai. Dėl to bus priverstos pasitraukti privataus kapitalo smulkiojo ir vidutinio verslo šilumos gamybos bendrovės. Konstatuotina, kad gamybos ir ūkinės veiklos atliekų kiekis yra sunkiai prognozuojamas. Taip pat neaišku, ar bus pakankamas degintinių komunalinių ir pramoninių atliekų kiekis šalyje, kad būtų užtikrintas visiškas kogeneracinės jėgainės Kauno mieste projekto pajėgumų išnaudojimas. Yra rizika, kad atliekų deginimo pajėgumai šalyje bus pertekliniai. Keliamas klausimas, ar nedidės atliekų tvarkymo kaina aplinkiniams regionams: Alytui, Prienamams, Birštonui, Druskininkams, Marijampolei. Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisija, atsižvelgdama į tai, kad gamybos ir ūkinės veiklos atliekų kiekis yra sunkiai prognozuojamas, siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti galimybę statyti vieną atliekų deginimo jėgainę Lietuvoje ir pasirinkti Vilniaus kogeneracinės jėgainės projektą.

Europos Komisija patvirtino dalinį finansavimą Vilniaus projektui, kaip atitinkančiam Lietuvos ir Europos investicijų fondų 2014–2020 metų tikslus (išanalizavus projekte pateiktus duomenis apie papildomą savivaldybių atliekų sudeginimą Vilniaus mieste, prieita prie išvados, kad pagal Europos Sąjungos atliekų tvarkymo standartus nebus viršytas maksimalus kiekis, kuris galėtų sukelti pavojų Lietuvai).

Šiuo metu galiojanti šilumos supirkimo tvarka, šilumos kainų nustatymo metodika ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos išaiškinimai sukuria privilegijuotas konkurencines sąlygas šilumos tiekėjams, t. y. tokiems šilumos tiekėjams yra sudarytos sąlygos prioriteto tvarka savo pagamintą šilumą nusipirkti iš savęs, o nepriklausomiems šilumos gamintojams varžytis tik dėl rinkos likučio dalies. Tai reiškia, kad reali konkurencija tarp šilumos tiekėjo (pvz., „Kauno energijos“) ir nepriklausomų šilumos gamintojų nevyksta ir yra pažeidžiami Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme bei Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme nustatyti principai. Taip pat konstatuotina, kad, šilumos tiekėjams nelygiomis sąlygomis dalyvaujant šilumos supirkimo aukcionuose, nėra užtikrinama mažiausia šilumos kaina vartotojams, kaip tai nustato Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas.

Apibendrinant minėtina, kad galiojantis reguliavimas yra naudingas tik šilumos tiekėjui, o ne vartotojams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams. Dėl tokio nelygiaverčio ir įstatymus pažeidžiančio reguliavimo iš šilumos gamybos rinkos yra išstumiamos smulkiojo ir vidutinio verslo bendrovės – nepriklausomos šilumos gamintojos.

Kalbėjo: D. Matukienė, Z. Sorokienė, V. Pocius, K. Iljasevičius, R. Beinortas.

NUTARTA:

1. Atsižvelgus į pateiktą informaciją, nepritari Kauno kogeneracinės jėgainės projektui ir taip apsaugoti smulkų ir vidutinį verslą bei užtikrinti mažiausią kainą šilumos vartotojams.

2. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl Kauno kogeneracinės jėgainės projekto vykdymo eigos sustabdymo, kol nėra įvertinti Europos Komisijos, Lietuvos Respublikos

Seimo Aplinkos komiteto ir Energetikos komisijos pareikštos abejonės, šilumos tiekėjų, verslo atstovų pareikštos abejonės dėl jėgainės statymo būtinumo, finansinio ir ekonominio naudingumo, galimo atliekų perdirbimo galios pertekliaus ir įtakos tinkamai užtikrinti ES atliekų politikos įsipareigojimus.

3. Kreiptis į Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją, Konkurencijos tarybą, Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją ir Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisiją su prašymu imtis veiksmų ir nustatyti vienodas kainodaros sąlygas visiems šilumos gamintojams, siekiant užtikrinti jų veiklos tęstinumą ir sąžiningą konkurenciją.

Nutarta bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Įmonių teisinių formų konvergencija ir divergencija ir Lietuvos teisinio reglamentavimo patrauklumas tarptautiniu mastu.

Klausimą pristatė Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docentė Lina Mikalonienė. Pranešėja pateikė informaciją, kad Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Privatinės teisės katedra šiuo metu atlieka mokslinį tyrimą „Įmonių teisinių formų konvergencija ir divergencija: ar Lietuvos teisinis reglamentavimas yra patrauklus tarptautiniame kontekste?“ Vienas iš tyrimo tikslų – pasiūlyti Lietuvoje veikiančių įmonių (individualių įmonių, mažųjų bendrijų, ūkinių bendrijų ir bendrovių ir kitų verslo formų) tobulinimo gaires. Tarybos nariai su Vilniaus universiteto atstove aptarė esamą įmonių teisinį reguliavimą, jo kliūtis, problemas, su kuriomis susiduria verslas.

Kalbėjo: D. Matukienė, Z. Sorokienė, S. Žilinskas, A. Kikutis.

NUTARTA:

Bendrauti ir bendradarbiauti siekiant pritraukti mokslo potencialą verslo teisiniam reglamentavimui gerinti ir projektui „Verslo laiptai“ rengti.

Nutarta bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasiūlymas dėl Tarybos sudėties.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. XIII-1892 (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalies nuostatomis, įsigaliosiančiomis 2017 m. gegužės 1 d., Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, kuri techniškai ir ūkiškai aptarnauja Tarybos darbą, pagal Tarybos pateiktą siūlymą parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 16 d. nutarimo Nr. 740 „Dėl Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos sudėties ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – atnaujinti Tarybos sudėtį ir pakeisti Tarybos nuostatus.

Derinant nutarimo projektą, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pasiūlė į Tarybos sudėtį įtraukti Lietuvos verslo konfederacijos (toliau – LVK) atstovą. Taryba pažymi, kad jau keletą kartų svarstė šį klausimą ir, Tarybos nuomone, LVK neatitinka nuostatos, kad 2/3 organizacijos narių yra smulkiojo arba vidutinio verslo įmonės.

Viena iš Tarybos funkcijų yra atstovauti smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų interesams Lietuvoje, todėl, siekdama išvengti interesų konfliktų, Taryba nepitaria LVK buvimui Tarybos sudėtyje. Lietuvoje veikia per 10 tūkst. įvairių asociacijų, todėl laikomės principo, kad visi Tarybos posėdžiai yra atviri, visos be išimties asociacijos gali kreiptis į Tarybą ir, remiantis Tarybos reglamento nuostatomis, jų keliami klausimai, susiję su smulkiuoju ir vidutiniu verslu, bus nagrinėjami.

NUTARTA:

Nepritarti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasiūlymui ir parengti raštą Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Nutarta bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateikti pasiūlymai įvertinti mokestines lengvatas.

Tarybos nariai apsvarstė gautus Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pasiūlymus. Siūloma įvertinti šias mokestines lengvatas: 1) dėl lengvatinio 9 procentų PVM tarifo taikomą turizmo veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikiamoms apgyvendinimo paslaugoms; 2) dėl įmonių, kurių vidutinis darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 000 eurų, apmokestinamojo pelno apmokestinamo lengvatiniu 5 proc. pelno mokesčio tarifu; 3) dėl pelno mokesčio lengvatos pelno nesiekiantiems juridiniams asmenims – jei jų mokestinio laikotarpio pajamos iš ūkinės komercinės veiklos neviršija 300 000 eurų, apmokestinamojo pelno dalis, atitinkanti 7 250 eurų sumą, apmokestinama 0 proc. mokesčio tarifu, o likusi apmokestinamojo pelno dalis 15 proc. mokesčio tarifu; 4) dėl laisvųjų ekonominių zonų įmonėms taikomų pelno mokesčio lengvatų; 5) dėl pelno mokesčio lengvatos paramos davėjams; 6) dėl akcizų lengvatos, pagal kurią elektros energijai, naudojamai verslo reikmėms, taikomas 0,52 euro už elektros energijos megavatvalandę akcizų tarifas; 7) dėl akcizų lengvatos, pagal kurią akmens anglims, naudojamoms verslo reikmėms, taikomas 3,77 euro už toną produkto akcizų tarifas; 8) dėl akcizų lengvatos, pagal kurią koksui ir lignitui, naudojamiems verslo reikmėms, taikomas 4,63 euro už toną produkto akcizų tarifas; 9) dėl akcizų lengvatos, pagal kurią gamtinėms dujoms, kurios naudojamos kaip šildymui skirtas kuras verslo reikmėms, taikomas 0,54 euro už vieną megavatvalandę produkto akcizų tarifas; 10) dėl nekilnojamojo turto mokesčio lengvatų.

NUTARTA:

Parengti pasiūlymus pagal Tarybos valdybos narių pasiskirstytas (atstovaujamas) sritis.

Atsakyti į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos raštą ir prašyti pratęsti atsakymų pateikimo terminą iki 2017 m. gegužės 1 dienos.

Nutarta bendru sutarimu.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Dalia Matukienė

Nijolė Bujauskienė